ZAKAJ TAKO?

Murgelske peripetije

Murgelsko naselje s svojim pestrim in cvetočim zelenilom ter parkovnim videzom ustvarja, navkljub zunanji monotoni arhitekturi hiš, ugodne pogoje za to čemur danes težimo in označujemo s pojmom kvalitete življenja. Prebivalci so večinoma prevzeli nase urejanje in čiščenje javnih zelenic, čeprav plačujejo mestu in občini enake prispevke – če ne celo več – kot tisti deli mesta, kjer občinski uslužbenci kosijo travo in urejajo zelenice. V zadnjem času pa se pojavlja kar nekaj problemov, ki kvaliteto življenja tega zaselka prizadenejo in jo postavljajo pod vprašaj in kjer bi pričakovali da bodo pristojne službe ukrepale:

Jutranji piš vetra z barja dostikrat prinaša neprijeten smrad smetišča, kar kaže, da zasipavanja in vzdrževanje ne potekajo tako kot je bilo obljubljeno. Po drugi strani pa so čez dan prebivalci Murgel prisiljeni okušati zapeljive vonjave krofov bližnje Mercatorjeve pekarne slaščic, ki je tik ob stanovanjskem naselju brez potrebnih filtrov. Mercatorju je treba priznati, da je vsaj vzorno uredil svojo okolico, medtem ko se okrog podjetja Varnost ob murgelskem stanovanjskem zaselku razraščajo pleveli in neurejeno grmovje. Pot spominov, ki poteka skozi Murgelsko naselje in je priljubljeno sprehajališče starejših občanov in kolesarska trim steza otrok, je pred kratkim dobila novo občasno večerno obiskovalko, kravo molznico, ki jo čez brv pripeljejo na pašo prebivalci neurejenega naselja onkraj grabna.

Prebivalci Murgel so bili ponosni na novo pridobitev fitnes centra Akron ob koncu Koprske, toda, ko se je isti center začel ukvarjati tudi s stodecibelsko zabaviščno dejavnostjo na prostem, – menda celo brez ustreznih dovoljenj, – je več kot sedemdeset občanov Murgel poslalo pristojnim občinskim in mestnim službam ostre proteste zaradi nočne zvočne polucije, ki je prizadela ta, drugače tako miren kraj. Takšne bučne prireditve, zlasti če vsebujejo tone balkanskega nacionalističnega izživljanja, sodijo v zaprte dvorane in ne v nepsoredno sosečšino spalnih naselij. O tem incidentu so sicer že pisali tudi ugledni slovenski dnevniki, s strani pristojnih pa ni prišlo doslej do nikakršnega obvestila ali odgovora.

M. M.

BRDO

Vse več pritožb zaradi SCT asfaltne baze

Krajani iz neposredne okolice SCT Asfaltne baze za Brdom so vse bolj ogorčeni nad smradom, dimom in hrupom, ki da se širijo iz te tovarne. Prek domače krajevne skupnosti so že urgirali pri pristojnih organih (menda je tovarno obiskala že tudi inšpekcija), vendar, kot pravijo, ni bilo nobenega učinka. Tudi odb ekološke patrulje, ki so jo poklicali, ni bilo nobenega odziva.

»Najhuje je okrog dveh zjutraj, ko zakurijo kotle v Asfaltni bazi. Tedaj se začne širiti proti nam in Domu starejših občanov na Bokalcih neznosen smrad po mazutu. Zapreti moramo vsa okna in vrata, da nam smrad ne vdre v notranjost stanovanj. Ne razumem, kako lahko dovolijo vse to tako blizu središča mesta,« se jezi nad brezbrižnostjo za njihove tegobe Ema Jurca, ki živi z družino na Poti za Brdom in opozarja, da lahko vse to, če se bo nadaljevalo, škodljivo vpliva tudi na zdravje ljudi, posebno otrok.

B. V.

OB AKTUALNIH VPRAŠANJIH VZDRŽEVANJA STANOVANJ

Ogenj v bloku Z-39 v Trnovem

Brez pretiravanja lahko rečem, da je bil v zadnjem desetletju najbolj razburljiv dogodek v stanovanjskem bloku na Ziherlovi 39, ko je pred nedavnim neko soboto zvečer zagorelo v kletnih prostorih in se tako kadilo, da je bilo stopnišče do vrha polno gostega dima. Gasilci so takoj in uspešno posredovali. V kleti so pogasili papir, ki se je vnel in tudi prezračili stopnišče.

Ključe od kletnih prostorov imajo samo lastniki stanovanj in je še vedno odprto vprašanje, kdo in kako prihaja v kletne prostore, kjer je doslej že tretjič gorelo. Ljudje se upravičeno bojijo, kaj bi bilo, če bi se vnelo kar je v kleteh in bi začel goreti stanovanjski blok.

Ne samo to! Ljudje se pritožujejo, da ni reda in se ne počutijo več tako varne kot so se nekoč, dokler je hišnik stanoval v bloku. Pritožujejo se, da vhodna vrata ne zaklepajo redno, večkrat so sploh pokvarjena, lomijo in vdirajo v poštne predale, zažigajo stikala z imeni na plošči za domofon, vedno bolj pogostne so težave z dvigalom, v nekaterih nadstropjih so veže zatrpane, kar je proti predpisom itd. Pravijo sicer, da se to dogaja tudi v nekaterih blokih drugje, toda to je slaba tolažba.

No, tako smo pri jedru vprašanja. Stanovanjski zakon iz oktobra 1991 je bistveno spremenil okvire gospodarjenja s stanovanji. V zadnjih treh letih se je marsikaj spremenilo in ljudje se spraševjo ali na bolje ali na slabše. Prišlo je do razprodaje nekdanjih družbenih stanovanj v prepričanju, da bodo lastniki boljši gospodarji in bo tudi upravljanje bolj učinkovito kot je bilo doslej. Zapletati se je začelo v zvezi v vzdrževanjem večstanovanjskih hiš, predvsem pa skupne lastnine. Po zakonu je jasno, da lstniki stanovanj določijo naloge upravniku s pogodbo in po potrebi z občasnim dogovarjanjem. Praksa je pokazala, da ni tako preprosto priti do soglasja in pojavila se je vrsta novih vprašanj in neurejenih zadev med lastniki večstanovanjske hiše in upravnikom. Kot primer. Upravnica je sklicala sestanek lastnikov bloka Z-39, predložila finančno poročilo, govorila o tem kaj je bilo narejenega, kaj bo trebna še postoriti itd. Vse lepo in prv toda sestanka se je udeležila peščica stanovalcev, sestanek je bil nesklepčen. Nerazumljivo je, zakaj so lastniki tako brezbrižni in se ne zanimajo, kako se upravlja njihova in skupna lastnina. Razlag je več. Človek ima občutek, da se še ne zavedajo posledic, kaj bo, če se, recimo upravnik odloči za dolgoročen ukrep, pozneje pa se ugotovi, da je bil zgrešen in je nastala občutna škoda. Kaj potem? Ne smemo pozabiti, da so lastniki tudi v zelo različnem socialnem položaju in so njihovi interesi različni.

Tudi v našem bloku kot na splošno drugje, so posamezniki začeli o teh problemih resno razmišljati. Nič ne pomaga izgovor, da stanovanjski zakon ni dodelan, da smo v prehodnem obdobju, kar je res. Treba bo pošteno razmisliti, kakšen upravnik (podjetje) lahko zadovoljivo poskrbi za vzdrževanje večstanovanjske hiš, kdaj in kako naj se pokaže konsenz lastnikov, kakšni so medsebojni odnosi, kakšen je človeški pristop med upravnikom in lastniki etažnih stanovanj in sploh, kako je upravnik strokovno usposobljen. Na trgu je huda konkurenca med podjetji, ki se ukvarjajo o upravljanjem. Skupen interes lastnikov etažnih stanovanj pa je, da bi bil njihov dom prijeten z lepo urejenim okoljem in bi živeli v skupnosti brez zdrah in prepirov. Skratka v prijetnem domu, kjer se lahko odpočije v miru od drugih skrbi vsakdanjega življenja, ki je vedno težje in bolj zapleteno. Predvsem pa mora prevladati zavest, da je vse odvisno od ljudi samih v stanovanjskem bloku.

STANE LENARDIČ

Rakova jelša ni javno smetišče

Zavod za zaposlovanje mi je kot nezaposlenemu omogočil začasno zaposlitev, ki se ji pravi – javna dela – in to v KS Rakova jelša. Čeprav sem tudi jaz prebivalec le-te, do sedaj nisem videl (vedel) kakšen smetnjak imamo. (V javna dela je vključeno tudi pobiranje smeti).

Začel bom kar pri trgovini Rakova jelša. Ni smetnjaka, kamor bi kupci odmetavali embalažo (papirčki od sladoleda, jogurt, lončki, pločevinke, tetrapak, itd.). Najbolj žalostno pa je to, da lastnik trgovine, sploh ne reagira na dopise in opozorila, katere mu pošilja KS, še več, sam sem »privlekel« zavržen toda cel plastičen smetnjak, le ta pa je stal pred trgovino samo kakšnih 14 dni, kot sem opazil so otroci kar pridno metali smeti vanj, tako, da sem menil: za zgled je že, potem pa – muca vzela – in smeti se zopet mečejo v obcestne jarke.

Drugi primer – od mosta čez potok (pa še kje) do izliva v Ljublanico. Fičo, avto gume – pa kakšne –, »šporheti«, televizorji, kolesa . . . do gradbenega materiala. Pa nikar ne recite, da se tako ne dela, bo takoj grožnja padla, grožnja po fizičnem obračunu. Če bi bilo v Bosni toliko herojev, Sarajevo ne bi padlo.

Naprej – divja odlagališča. Celo mestna gospoda je pregosposka, da bi svojo kramo dopeljala na smetišče – samo 1 km zračne poti od nas – zakaj le, če je pa na smetišču dražje. Samo, da pa pri tem početju pokaže, da je njegov inteligenčni kvocient na nivoju gozdne jagode, ne glede na šolsko izobrazbo, komu to mar?

Najnovejša poslastica pa je tole:

Kamion kosilnica, torej javno podjetje, ki skrbi za lepše okolje po ljubljanskih obcestnih zelenicah, samo za lučaj kamna od mosta čez avtocesto »skipa« nakošeno travo. Če že kdo misli delati kompost, naj bi si izbral kakšen bolj skrit kotiček, še prej pa se posvetoval s KS, ali pa krajani, saj vemo za mnoga mesta, kjer ne bi nikogar motilo. Pa kaj, ko pa je preveč od rok, komu se pa da, tako daleč hoditi – voziti.

Naštel sem samo najbolj grobe »smetarske« prekrške, pri tem pa si želim, da bi bili v Švici, poizkusite tam kakšno stvar zavreči, tri do pet plač kazni, kaj pa pri nas. Malo pojokaš, malo postokaš, se zlažeš, da nisi vedel, obljubiš, da ne boš nikoli več, skoraj, da te sodnik ne nagradi, ker si pripravljen sodelovati in se poboljšati.

Ne z »ljubeznijo« in prigovarjanjem, ampak s trdo, toda pravično roko se narod vzgaja. Če neče sam od sebe, vcepi mu strah pred kaznijo, pa bo mir, čistoča in red.

V želji za lepši tukaj in zdaj

RUDI

Mesec praznovanj v Velikih Laščah

Prireditev, ki je že tradicionalna, je bila 4. junija in je bila uvod v praznovanje krajevnega praznika, ki ga krajani praznujemo 9. junija na rojstni dan očeta slovenske književnosti Primoža Trubarja.

V zgodnjih popoldanskih urah so prve dežne kaplje in grmenje že naznanjali prehod močnega frontalnega sistema, ki se je ponoči in naslednje jutro razbesnel v vsej svoji silovitosti. Popotovanje po kulturni poti Trubar-Stritar-Levstik, ki je bilo prirejeno za 5. junij, kot nadaljevanje praznovanja, je bilo zelo oteženo in le redki posamezniki so pot predvidevali. Upajmo, da bo prihodnje popotovanje po zibelki slovenske književnosti, njenih gričih, doplinah in kopastih vrheh uspelo. V juniju so potekale še druge prireditve. 17. junija je bila na Domačiji predstavitev knjige Branka Miklavca v izdaji Mohorjeve družbe BORUT IN KURT.

24. junija je sledila razstava likovnih del Janeza Železnika, popestrena s kulturnim nastopom KUD-a.

Praznovanje se je končalo z zaključkom šolskega leta in podelitvijo spričeval učencem osnovne šole Primož Trubar 23. junija in z že tradicionalnem kresovanjem združenim s praznovanjem ob dnevu razglasitve slovenske Državnosti.

MANFRED DETERDING

OD 18. JULIJA

FRIZER NA DOMU

Ste starejši, invalidni ali kako drugače ovirani in ne morete k frizerju? Pokličite in se dogovorite za obisk na vašem domu.

FRIZERSTVO ZA STAREJŠE IN INVALIDNE OSEBE NA DOMU

Vidmar Damjana s.p.

tel: 631-646

ZMERNE CENE

Asfalt tudi na Doljno Brezovico

Krajani Dolnje Brezovice so končno le dočakali tolikanj željni asfalt. Maja je Komunalno podjetje Ljubljana končalo asfaltiranje ceste do vasi, potem ko so Brezovljani ob pomoči Prigo transportov sami opravili vsa potrebna zemeljska dela in primerno razširili cestno traso.

V vasi kar ne morejo skriti razočaranja nad občino, češ da jim ni ponudila obljubljene pomoči, zato pa toliko bolj pohvalno govorijo o Damjanu Dolinarju, mestnem sekretarju za komunalo, ki da je pokazal več razumevanja.

»Komunalci so nam obljubili, da bomo dobili asfalt že, ko se bo oženil prvi »striček« v vasi. Toda še po oholi drugega »strička« asfalta ni bilo od nikoder,« v šali graja počasnost pri reševanju njihovih cestnih problemov domačin **Ferdo Mazi**, ki se hkrati se zahvaljuje tudi vsem krajanom in vodovodni skupnosti za tvorno sodelovanje. O uradnem odprtju ceste bodo obvestili krajane prek javnih občil.

B. VRHOVEC

HORJUL

Pred otvoritvijo nove poštne centrale

Pred štirinajstimi dnevi so pričeli z gradbenimi deli za povečanje poslovnih prostorov horjulske pošte, ki naj bi bila dokončana v dveh mesecih. Med tem časom bo pošta poslovala v zasilnih prostorih v kiosku. Tudi nova telefonska centralna z 850 novimi priključki je že skoraj nared, tako da bodo nekateri naročniki po skoraj desetletnem čakanju le dočakali telefon.

FRANC BRUS

Otvoritev spominskih plošč

Spominska plošča domobrancem v Horjulu

Na horjulskem pokopališču so slovesno odkrili kar devet spominskih plošč padlim in pobitim domobrancem pa tudi drugim žrtvam, ki so se znašle v vrtincu medvojnega, še bolj pa povojnega revolucionarnega nasilja. Po maši v farni cerkvi Sv. Marjete, je pred ploščami (te so namestili tik pod reliefi Pieta Franceta Kralja v pokopališki kapeli, ki jo je zasnoval Jože Plečnik, zavoljo česar so dvignile glas najrazličnejše umetnostne inštitucije) spregovoril predsednik odbora za postavitev spominskih plošč Jože Grdadolnik, ki je obudil spomin na svojo Kalvarijo v Pliberku in Tehanjih in poudaril, da gre tu pravzaprav za simbol sprave med živimi in mrtvimi, predvsem pa za spoznanje, da smo pred Bogom vsi enaki.

Pred simboličnim grobom žrtev, ki ga je s krajšim nagovorom blagoslovil Monsignor **dr. Janez Zdešar,** je spregovorila tudi v Kanadi živeča **Marica Bastič-Cerar,** ki je posebej spomnila na trpljenje nekaterih družin ob izgubi njihovih svojcev. Tajnik Nove slovenske zaveze **Stane Šterbenk** pa je poudaril pomen, ki ga ima ta dan za horjulsko faro in dejal, da so bili pobiti fantje pravzaprav navadni mladi ljudje, ki so se znašli v izrednem času. Veliko njihovih krvnikov, je dejal, je še živih, »vendar pa je njihove igre konec.«

V kulturnem delu komemoracije sta nastopila domači moški pevski zbor (zapel je pesmi »Oj Doberdob« in »Slovenec sem«) in gledališki igralec – domačin **Pavle Ravnohrib,** ki je zrecitiral Balantičevo pesem »Nekoč bo lepo« in »Epitaf« Stanka Majnca.

BRANKO VRHOVEC

V RIBOGOJNICI BRANKA GRDADOLNIKA NA VRZDENCU

Ribe se ne zredijo same od sebe

Ni tako enostavno zajeziti potok in speljati vodo v vse mogoče prekate, ne da bi se pri tem kaka riba znašla v napajni ogradi. Ribogojci, prav ničesar ne prepuščajo naključju: vse mora biti na svojem mestu – mladice, plemenska jata, konzum in pa kajpak tolste ribe v posebni zagradi, ki čakajo za v ponev.

Branku Grdadolniku z Vrzdenca (Grabna) pri Horjulu je gojenje rib postalo poglavitni zaslužek, potem ko je že nekaj let brez službe, njegova majhna kmetija pa tudi ne vrže toliko, da bi se od nje dalo živeti.

»Za zdaj gojim največ (postrvi) amerikanke in potočne zlatovščice. Te ribe so še najprimernejše za tovrstno gojenje. Razmišljam pa, da bi valil tudi sulca, in sicer za kako ribiško družino. Zaenkrat pa moje prihajajo največ kupce iz Ljubljane, tu z Vrzdenca pa jih je še bolj malo.«

Branko Grdadolnik si ribe v glavnem nabavlja v Zavodu za ribištvo, sodeluje pa tudi z drugimi ustanovami in zasebniki. »Z ribami je kar nekaj dela; morajo biti tudi inšpekcijsko pregledane, toda če ima človek veselje z njimi, se ne ozira na to,« meni prizadevni ribogojec z Vrzdenca.

B. V.

Turistični kozolček vabi k horjulskim znamenitostim

Križišče pri zadružnem domu v Horjulu od nedavna krasi ličen turistični kozolček (stovnik) s kažipotom vseh pomembnejših turističnih znamenitosti v kraju, vštevši gostišča in planinska pota na bližnjo Koreno. Stovnik, zasluga zanj imata predvsem KS in Planinsko društvo Horjul, je izdelal Adolf Malovrh iz Šentjošta, pano, ki ga je podarila Iskra-Horjul, pa je likovno opremil Rafko Smuk iz Polhovega Gradca.

B. VRHOVEC

Moliza ob umetnem kravjem vimenu ni bila nič lažja od navadne

Le redko kje se še vidi naša stara gradnja

Ni več veliko hiš ali skednjev, da bi bili kriti še s slamo pa vendar se napove še tu pa tam kak gospodar, ki svojo streho obnovi s to kritino slamo ali tako imenovano škopo. Po truda polnem iskanju slame za kritje je prav pred kratkim obnovil svoj skedenj na Veliki Ševici pri Velikih Laščah občine Ljubljana Vič-Rudnik g. Kunaver in tako rešil nalo že skoraj izginulo kulturno dediščino. Prav za takšne reči naše spomeniško varstvo nima denarja. So pa še redki posamezniki, ki se lotijo obnove slamnatih streh, če pa se z njimi pogovarjate pa imajo nemalo problemov z materialom. Zato bi ob tem članku pozval tudi kmete, naj bi začeli s setvijo pšenice in izdelovali »škopo«, saj tudi kakšen pridelek prinese denar posebno v krogih, ki nimajo toliko strojnega obdelovanja.

Zato še enkrat kmetje pozor, prilika zaslužka je tudi v pridelovanju oz. pripravi slame oz. škope za pokrivanje slamnatih streh.

P. A.

Dan pod Lovrencom

Stari kmečki običaji in obrti

Na trati pred turističnim domom v Polhovem Gradcu se je končala že četrta turistično-kmečka prireditev Dan pod Lovrencem, ki so jo to pot pripravili turistični delavci s sosednjih Brič. Poleg folklornih skupin iz Polhovega Gradca, Horjula in Šentjošta, so se vnovič predstavili tudi konjeniki konjerejskega kluba Horjulka, nepogrešljivi klekljarici Marjanca Jarc in Angelca Cankar in pograjski čipkarski podmladek, obiskovalci, ki jih ob lepem, že prav poletnem vremenu, tudi to pot ni bilo malo, pa so si lahko ogledali tudi nekaj starih, že skoraj pozabljenih kmečkih obrti: Janez Kozjek s Setnika, denimo, je pripravil pravo pravcato oglarsko kopo, 80-letni kolar Franc Trnovec iz Srednje vasi je prikazal nekdanjo kolarsko obrt, medtem ko je Ivan Stanovnik z Brič v pravi peči in kotlu kuhal imenitni domači sadjevec. Krona prireditve, na kateri kajpak ni manjkalo tudi najrazličnejših domačih dobrot, so bile tudi to pot kmečke igre, na katerih so se pomerili fantje in dekleta iz okoliških vasi. Za dobro voljo (v neuradnem delu prireditve) pa je poskrbel tudi ansambel Lojzeta Slaka.

B. VRHOVEC

Lep spomin na maj

V župniji Notranje Gorice so letos na slovesen in predvsem posnemanja vreden način zaključili mesec maj.

Na križišču ceste v Žabnico in na Plešivico nas namreč odslej tudi obnovljena Jožetova kapelica spodbuja k spoznavanju zgodovine naših prednikov, ki so posajali našo domovino z znamenji (sebi in nam v oporo).

Pred dvesto leti, ko so bili Rihtarjevi še na Plešivici, se je sin Jože poročil z deklo. Starši so jima dali nekaj zemlje ter pomagali zgraditi hišo s hlevom.

1850. leta so pričeli graditi železnico skozi vas. Preko 2000 delavcev jo je delalo čez Ljubljansko barje kar 8 let. Tudi pri Jožetu so dobili hrano in prenočišče.

Rodili so se jima trije sinovi in hčer. Valentin je služil v Ljubljani, kupil zemljo in postavil znano gostilno Pri Mraku.

Domačijo je prevzel France in imel spet tri sinove – tri vojake v prvi svetovni vojni. Janez jo je srečno odnesel, Jožeta so ubili, Franceta pa ranili v desno roko tako, da bi mu jo odrezali, a njegov oče v to ni privolil. Zaobljubil pa se je, da postavi kapelico v zahvalo za ozdravitev in srečno vrnitev. To se je uresničilo. France se je poročil in prevzel domačijo. V skromnosti je prihajala na svet današnja generacija z veseljem in žalostjo, kot pri ostalih družinah.

Leta 1935 je bila kapelica dokončana. Blagoslovil jo je župnik Janez Jalen. V njeno zgodovino pa se vpisujejo še trije Janezi s svojimi družinami. Gospodar Janez živi v posnemanja vrednem soţitju s sosedi. To se odraža tudi v medsebojni pomoči, prepoznavni tudi po kapelici, saj jo je lepo in strokovno obnovil ob pomoči Janeza Pirca in njegovih sinov. Gospodar župnije g. Janez Ham pa jo je zadnjo majsko nedeljo blagoslovil ter ob tem pohvalil posnemanja prepotrebno samoiniciativnost.

Začetki gasilstva

V arhivu GD Vnanje Gorice so zapisani podatki, ki bodo gotovo zanimivi tudi za krajane iz sosednjih krajev.

Prvo gasilsko društvo so ustanovili 17. junija 1898 v šoli na Brezovici. Imelo je 20 članov iz Vnanjih in 4 iz Notranjih Goric ter 5 iz Brezovice in 3 od drugod.

23. oktobra 1898 so pri Pežaku izvolili operativno vodstvo, istega leta pa kupili tudi zemljo za dom ter najnujnejšo gasilno opremo, ki je bila hranjena pri Mraku na Stremenu. Nov dom je bil blagoslovljen 7. junija 1903., 1905. pa so kupili kip zavetnika.

Po ustanovitvi Gasilskega društva Notranje Gorice leta 1913 in Gasilskega društva Brezovica leta 1919 pa je občinsko gasilsko društvo Brezovica izgubilo svoj pomen in se zato leta 1921 preimenovalo v gasilsko društvo Vnanje Gorice ter nadaljevalo delo v svojem domu in z dosedanjo skupno opremo, saj so tako na Brezovici kot v Notranjih Goricah uspešno zgradili domove in nabavljali opremo ob pomoči krajanov, sreza in države. Rezultati teh prostovoljnih prizadevanj pa so vidni še danes.

Gasilci so bili in so nam še lahko za zgled konkretnega sodelovanja in medsebojne pomoči v stiski (nesreči) pa tudi na Florjanovo, in še kdaj vmes, se znajo skupaj poveseliti kot ena družina, kateri lahko mirno pripišemo skupno letnico ustanovitve 1898.

DRAGO STANOVNIK

Za zdravo in srečno družino

Pred letom dni smo se prvič srečali prvo nedeljo v juniju pod geslom: ZA ŽIVLJENJE in ob tem blagoslovili otroško igrišče v Predalah. Letos pa so šli 11. junija skupaj Borovičani, Podpečani, Goričevci, Vnanjčani in Brezovčani na SLOVENSKO SLAVJE DRUŽINE v Stično.

Prisotni so izražali svojo voljo, da hočemo družinske vrednote kot najmočnejše korenine naše preteklosti ohranjati še naprej.

Ob različnih prireditvah in molitvi bi bil bogat program, katerega so sooblikovale tudi družine iz naše občine: Avščeva iz Vnanjih goric, Jonatan iz Brezovice ter Društvo narodnih noš iz Preserske fare. Prepeval je cerkveni zbor iz Škofljice.

Slovesno somaševanje pa je vodil kardinal Trujillo – predsednik papeškega sveta za družino.

očuvati jezero?

JEZERO PRI PODPEČI

Kako

S prvimi kopalci in piknikarji ob idiličnem podpeškem jezercu, se spet pojavlja staro vprašanje: kako zaščititi naravni biser in njegovo neposredno okolico pred nadaljnjim onesnaževanjem in uničevanjem njegovega ekosistema (jezerce je edino kraško jezero na Balkanu, ki ne presiha). Občina je že leta 1988 izdala odlok o zaščiti jezerca kot naravnega spomenika, toda za odredbo se nihče ne zmeni. Še manj je pripravljen kdo za ta kraški biser na robu Ljubljanskega barja odriniti kake denarce.

»Največji problem so neurejena parkirišča ob jezeru in kurišča za piknike. Piknikarji so brezbrižni in mečejo odpadke kamor se jim le zljubi. Naša KS se sicer trudi, da bi ob jezeru napravila red, vendar pa ni pravega efekta,« opozarja na problem eden od pobudnikov za zaščito podpeškega jezera in poslanec v občinski skupščini **inž. Leopold Pristavec.** »Včasih so dejali našemu jezeru »Krimsko ribje oko«. Zdaj pa je ob njem vse več umazanije. Nujno bi bilo treba začeti z urejanjem kanalizacije v vasi, da se prepreči divje odlaganje smeti in nenadzorovan odvod odplak iz hišnih greznic na zaščiteno ravnico okrog jezera.«

Vas Jezero, ki premore nekaj nad 150 hiš in kakih 500 prebivalcev, sicer nima večjih komunalnih problemov. Lani so (v sklopu celotne KS Podpeč-Preserje) obnovili telefonsko omrežje, pripomb pa nimajo tudi na ceste in vodovod. Edino, kar jih tačas moti (razen kanalizacije, seveda) je še neurejeno avtobusno obračališče in postajališče v vasi. Kljub večkratnim obljubam občine in KS, se problem še vedno ni premaknil z mrtve točke. Zataknilo se je že na samem začetku – pri zemljišču.

»Lastnika parcel sta pripravljena prodati zemljišče, toda vse skupaj se ne premakne nikamor. Že celo leto se »odmerja« in »prepisuje« zemljišče, se čudi počasnosti pri osnovnem postopku inž. Leopold Pristavec.

Jezerjani nekaj dajo na svojo kulturno dediščino. Posebej so ponosni na vaško cerkev sv. Lovrenca, ki datira še iz 12. stoletja. Leta 1700 je bila cerkev obnovljena, po drugi svetovni vojni pa so brezvestneži uničili njen oltar, nekaj dragocenih kipcev pa je bilo pokradenih. Pred leti so cerkev v celoti nanovo obnovili, tako kot so obnovili tudi kapelo sredi vasi.

Lani so na Jezeru praznovali 70-letnico tamkajšnjega gasilskega društva, v sklopu katerega, kot se radi pohvalijo, deluje tudi skupina narodnih noš. Le-ta nastopa ob najrazličnejših praznikih in prireditvah, celo v zamejstvu. Pred vojno so Jezerjani imeli na voljo kar tri gostilne in tri trgovine, zdaj pa premorejo le še eno samo gostilno in dve trgovini. Brunarica ob jezeru je namreč lani pogorela. Žalostno stanje bo vsaj kolikor toliko omilila nova brunarica (ob jezeru), ki naj bi jo postavili že v kratkem.

BRANKO VRHOVEC

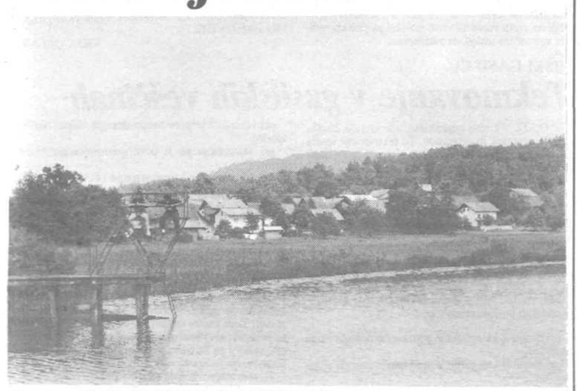

Jezero: za občinski odlok o zaščiti jezéra se nihče ne zmeni

ALI POZNATE?

Naravni spomenik Mali plac

Na osamelcu Kostanjevica pri Bevkah (občina Vrhnika) je danes edino še živo šotnomahovno barje na Ljubljanskem barju in ga je občina Vrhnika zaščitila kot Mali plac. Ima nenavadno lego na poraščenem gričku, v plitvi kotanji jajčaste oblike, okrog deset mestrov nad ravnino Ljubljanskega barja. Po površini meri le dva hektarja. Je rastišče vsaj enajstih za barje značilnih in že ogroženih rastlinskih vrst: mesojede rosike, vitkega nožničavega munca, rožmarinke, mahovnice, mešinke, močvirske kukavice, barjanske vijolice . . . Tu srečamo tudi močvirsko želvo sklednico, ki je le zaradi svoje želvje trdoživosti dočskala današnji čas, kljub temu, da z njo niso bili vedno najbolj prijazni.

V bližini vasi Bevke se je v preteklosti odvijal pomembnejši del barjanske zgodovine. Prav med Notranjimi Goricami na eni ter Blatno Brezovico na drugi strani so našli mnoge sledove koliščarskih naselbin in ostankov čolnov drevakov. Ob osamelcu Brdo se je ohranilo še nekaj ostankov šotišč, kjer so še v šestdesetih letih tega stoletja rezali šoto. Prav mimo Bevk je bil leta 1762 izkopan prvi večji osuševalni kanal na Ljubljanskem barju. Še so živi ljudje, ki vedo povedati, da so tudi do šest metrov visoke plasti šote zakrivale pogled med Bevkami in Drenovim Gričem. In morda še to. Največ šote so včasih porabili za kurjavo, za topilnice svinca, kot dodatek k vrtni zemlji, nekateri so prepričani tudi o njeni zdravilnosti. Kakšnega spoštovanja je vredna vsaka plast šote, nam povesta pelodni diagram in podatek, da v tisoč letih nastane le 30 do 80 cm šote in še to v izredno občutljivih podnebnih razmerah.

Skratka, sprehod po Malem placu toplo priporočamo vsem, ki jim je blizu prvobitno sporočilo narave in še posebej odkrivanje skrivnostnega sveta Ljubljanskega barja.

KS PIJAVA GORICA

oddaja v najem

poslovne prostore v hiši na Pijavi Gorici št. 27 in sicer:

– prodajni prostor s priročnim skladiščem in sanitarijami v izmeri cca 50 m² (kletni prostor in soba v nadstropju nad trgovino) za dobo 5 let.

Pogoji:

1. Zaposlitev prodajalke obstoječe trgovine za dobo 1 leta od podpisa najemne pogodbe,
2. adaptacija lokala v skladu s sanitarnimi predpisi.
3. polletno predplačilo najemnine v višini 10 DEM tolarske protivrednosti mesečno za m², oziroma po dogovoru.

Prijave pošljite na naslov: KS Pijava Gorica, Pijava Gorica 9, p. Škofljica, v 15 dneh od objave tega razpisa.